

24.6.2010

PRANEŠIMAS NARIAMS

Tema: **Peticija Nr. 1031/2009 dėl saugomos gamtos teritorijos Ria Formozoje, Algarvės provincijoje, pietinėje Portugalijoje teršimo ir ardymo, kurią pateikė Portugalijos pilietis António Manuel Ferro Terramoto, su 589 parašais**

1. Peticijos santrauka

Peticijos pateikėjas rašo apie gresiantį Ria Formozos teritorijos sunaikinimą Algarvės provincijoje pietinėje Portugalijoje. Pagal Ramsaro konvenciją nustatyta, kad Ria Formoza – unikalių sūraus vandens pelkių ir lagūnų teritorija, kurioje gyvena ir peri arba dauginasi daug vandens paukščių ir povandeninių gyvūnų – yra tarptautinės svarbos šlapynė; Ria Formoza taip pat įtraukta į tinklo „Natura 2000“ teritorijų sąrašą. Peticijos pateikėjas teigia, kad teritorijai pavojų kelia nuotekų tarša, ir kad atsakingos Portugalijos valdžios institucijos pažeidžia Tarybos direktyvos 91/271/EEB dėl miesto nuotekų valymo nuostatas. Todėl peticijos pateikėjas ragina Europos Parlamentą imtis veiksmų siekiant užtikrinti, kad šioje teritorijoje Ria Formozos atžvilgiu būtų tinkamai įgyvendinti taikytini ES teisės aktai.

2. Priimtinas

Paskelbta priimtina 2009 m. lapkričio 11 d. Komisijos buvo paprašyta suteikti informaciją (pagal Darbo tvarkos taisyklių 202 straipsnio 6 dalį).

3. Komisijos atsakymas, gautas 2010 m. birželio 24 d.

„Peticija

„Peticijos pateikėjai mano, kad Ria Formozos zonos (Portugalija) nuotekų valymas turi įtakos *Ria* upės užterštumui ir kelia pavojų jos ekologinei būklei. Taip pat jie atkreipia dėmesį į tokios padėties padarinius, susijusius su Ria Formozos zonos ekonomine veikla, t. y.

dvigeldžių moliuskų auginimu.

Peticijos pateikėjai pateikia nuorodą į anksčiau asociacijos „Somos Olhão“ Komisijai pateiktą panašų skundą.

Komisijai pateikus pastabas, asociacija „Somos Olhão“ pateikė papildomos informacijos apie Ria Formozos zonos nuotekų valymo įrenginių veikimo padarinius priimančiojo vandens kokybei, ypač kalbant apie dvigeldžių moliuskų auginimą. Išnagrinėjusi perduotą informaciją Komisija nusprendė pagal projekto EU PILOT programą Portugalijos valdžios institucijų paprašyti paaiškinimų.

Komisijos pastabos

Išnagrinėjus Portugalijos valdžios institucijų paaiškinimus, galima trumpai aprašyti padėtį:

Pagal 1991 m. gegužės 21 d. Direktyvą 91/271/EEB¹ dėl miesto nuotekų valymo Ria Formozos zona yra laikoma jautria zona. Šiai zonai priklauso keturios apygardos: Kinta de Lagas (1 nuotekų valymo įrenginys), Faras (2 nuotekų valymo įrenginiai), Oljaunas (2 nuotekų valymo įrenginiai) ir Tavyra (2 nuotekų valymo įrenginiai). Visais nuotekų valymo įrenginiais atliekamas antrinis valymas ir dezinfekcija, kaip ir nurodyta minėtoje direktyvoje. Pagal šią direktyvą pateiktoje ataskaitoje teigiama, kad Tavyroje nuotekų valymo kokybė yra nepakankama. Dėl šio miesto ir kelių kitų Portugalijos apygardų Komisija pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūrą prieš Portugaliją dėl nepakankamai kokybiško nuotekų, patenkančių į jautriomis laikomas zonas visoje Portugalijoje, rinkimo ir valymo. Dėl šio atvejo 2010 m. gegužės 6 d. pradėta byla Teisingumo Teisme.

Portugalijos valdžios institucijos mano, kad šios zonos nuotekų valymo kokybė pastaraisiais metais pagerėjo, todėl pagerėjo ir priimančiojo vandens kokybė. Jos taip pat mano, kad gera ekologinė *Ria* upės būklė bus užtikrinta įgyvendinus šiuos planus ir programas: 2005 m. birželio 27 d. patvirtintą Vila Real de Santo Antonijaus planą „Plano de Ordenamento da Orla Costeira de Vilamoura“; 2009 m. rugsėjo 2 d. patvirtintą planą „Plano de Ordenamento do Parque Natural da Ria Formosa“; programą „Programa Estratégico do POLIS Litoral Ria Formosa“ (patvirtintą 2008 m. birželio 3 d. Ministrų tarybos sprendimu Nr. 90/2008); planą „Plano de Gestão da Região Hidrográfica do Algarve“, parengtą pagal Direktyvą 2000/60/EB (Vandens pagrindų direktyva).

Portugalijos valdžios institucijos taip pat paaiškino, kad Ria Formozos zonoje esančių valymo įrenginių atliekos, išskyrus *Faro Nascente* ir *Olhão Poente*, yra naudojamos žemės ūkio reikmėms.

Dėl vandenių, kuriuose veisiasi vėžiagyviai, ir dėl dvigeldžių moliuskų auginimo būklės, pagal Direktyvą 79/923/EEB² (vandenys, kuriuose veisiasi vėžiagyviai) ir Reglamentą (EB) Nr. 854/2004³ (dvigeldžių moliuskų auginimas ir pateikimas į rinką), Portugalijos valdžios

¹ OL L 135, 1991 5 30, p. 40–52.

² 1979 m. spalio 30 d. Direktyva 79/923/EEB dėl vandenių, kuriuose veisiasi vėžiagyviai, kokybės, kodifikuota 2006 m. gruodžio 12 d. Direktyva 2006/113/EB.

³ 2004 m. balandžio 29 d. Reglamentas (EB) Nr. 854/2004, nustatantis specialiąsias gyvūninės kilmės produktų, skirtų vartoti žmonėms, oficialios kontrolės taisykles, iš dalies

institucijos pateikė informacijos apie saugyklų skaičių ir tyrimų rezultatus. Pagal pastarąjį reglamentą, visos Ria Formozos gamybos zonos yra laikomos B kategorijos zonomis, tai reiškia, kad čia pagaminti dvigeldžiai moliuskai gali būti renkami, vežami valyti ir perdirbti, kad būtų paruošti vartoti. Zonos, kuriose yra vandenu, kuriuose veisiasi vėžiagyviai, būtent Oljaunas, Faras ir Tavyras, kuriose yra gamybos zonos (saugyklos), nesilaiko minėtoje direktyvoje nurodytų parametru, būtent ribinių verčių, susijusių su fekalinėmis žarnyno lazdelėmis ir E-coli.

Išvados

Taigi nuotekų valymas Ria Formozos teritorijoje yra patenkinamas, o Portugalija ėmėsi tinkamos iniciatyvos siekdama užtikrinti gerą ekologinę Ria upės būklę. Tačiau nors kai kurių parametru vandenyse, kuriuose veisiasi vėžiagyviai, nesilaikymas nekenkia zonos saugyklose auginamiems dvigeldžiams moliuskams, Komisija šiuo metu atlieka išsamų padėties tyrimą, kad atėjus laikui galėtų imtis tinkamų priemonių būklei gerinti.“

pakeistas 2006 m. lapkričio 6 d. Reglamentu Nr. 1666/2006, kuris buvo pakeistas 1991 m. liepos 15 d. Direktyva 91/492/EEB, nustatančia gyvūnu sveikatos reikalavimus, reglamentuojančius gyvų dvigeldžių moliuskų gamybą ir tiekimą į rinką.